

Rok III

Nr 11/12. 12. 5. 48

ST. WYSPIAŃSKI — "CARITAS"

ZNAK

ST. WYSPIŃSKI — "CARITAS"

Obrady Uchodźstwa Polskiego w Szwecji.

= + = + = + = + = + = + = + = + = + = + = + = + =

W dniach 16 i 17 maja br. odbyło się w Sztokholmie posiedzenie przedstawicieli organizacji, wchodzących w skład Rady Uchodźstwa Polskiego w Szwecji. Rozpatrzenie szeregu aktualnych spraw było istotnie potrzebne, - poprzednie bowiem posiedzenie Rady miało miejsce we wrześniu ub. roku, z doświadczenia zaś wiadomo, jak wiele spraw bieżących wymaga wspólnego załatwienia. Po dwudniowych obradach zakończono ustalony program i delegaci poszczególnych organizacji powrócili do swoich środowisk z uczuciem zadowolenia z osiągnięcia - mimo szczególnie trudnych warunków pracy na naszym terenie - pewnych konkretnych rezultatów.

I.

Sprawy bieżące, usprawnienie działalności agend Rady, aktualne potrzeby polskie w Szwecji, wymagające rozważenia i przedyskutowania wypełniły część pierwszą obrad.

Sprawy stypendialne i pomocy młodzieży szkolnej stały się przedmiotem ożywionej dyskusji. Wskazywano na pewne braki w metodzie rozdzielania stypendiów, w związku z czym zaproponowane zostały konkretne wskazania celem usprawnienia działania w tej dziedzinie, włącznie wytycznych dla specjalnego regulaminu, w ramach którego zarówno Sekcja Oświatowa Polskiego Komitetu Pomocy jak i Prezydium Rady załatwiać będzie sprawy przyznawania stypendium. - Z uwagi na to, że uzyskane przez Prezydium Rady fundusze na pomoc dla uczącej się młodzieży, nie wystarczą - wobec dużej liczby korzystających ze stypendiów - na dłuższy okres czasu, i wobec braku w tej chwili konkretnych nadziei na jakieś możliwości zdobycia dalszych funduszy, podkreślano bardzo mocno konieczność ograniczenia, z nowym rokiem szkolnym, pomocy i zabezpieczenia jej w pierwszym rzędzie dla kończących studia, a ponadto dla wykazujących istotne wzgl. najlepsze wyniki naukowe. - Wprowadzony przez Radę system pożyczek, zwrotnych po ukończeniu studiów, ma uchronić fundusz stypendialny od wyczerpania i przez odnawianie go zwrotem pożyczek, umożliwić udzielanie pomocy dla rozpoczynających studia.

Złożono także sprawozdanie z wydatkowanych sum i pomocy finansowej, udzielonej uczniom b. gimnazjum polskiego w Vikingshill, którzy obecnie po przejściu odpowiednich kursów, składają egzaminy maturalne.

Polski Fundusz Społeczny i akcje zbiorów pieniężnych znalazły się również na porządku obrad. W tej mierze z zadowoleniem stwierdzono dużą ofiarność społeczeństwa polskiego w Szwecji, szczególnie na cele charytatywne. Zaznaczyła się ona zwłaszcza w akcji Pomocy na rzecz Dziecka Polskiego w Kraju, prowadzonej przez czasopismo "Znak" /w czasie od 15 grudnia 1946 r. - 1. czerwca 1948 r. zebrano sumę 5.970.11 koron, a ponadto "Wiadomości Polskie" zorganizowały w okresie Bożego Narodzenia 1947 r. transport ponad 1.000 kg. zabawek dla dzieci w Kraju/, pomocy chorym rodakom, przebywającym w szpitalach i sanatoriach w Szwecji, prowadzonej przez Związek b. Więźniów politycznych w Sztokholmie /akcja zbiórkowa prowadzona dwukrotnie przyniosła każdorazowo ponad 2.000 koron/, pomocy "Sybirekom" - b. żołnierzom A.K., którzy powrócili ze Sybiru do Kraju ze

z żrądnowanym zdrowiem / akcja prowadzona przez SPK. przyniosła do tej pory sumę 3.023.26 koron/ oraz pomocy na cele duszpasterstwa polskiego w Szwecji, celó prasowe itp. - Na Polski Fundusz Społeczny przy Radzie Uchodźstwa zebrano po dzień 30 kwietnia br. sumę 2.911.60 koron i 10 dolarów, z czego na cele kulturalno-oświatowe i świetlicowe /m.i. na polską świetlicę w Lund/ wydatkowano kwotę 790 koron. - Przemawiano w tym punkcie za koniecznością nicustawiania w akcji charytatywnej uchodźstwa w Szwecji na rzecz Kraju, niemniej jednak również za rozwinięciem akcji zbiorckowej na rzecz Polskiego Funduszu Społecznego w Stockholmie, które zaspokoić ma potrzeby kulturalno-oświatowe i świetlicowe naszego terenu - bardzo ważnego wobec istniejącego niebezpieczeństwa wyneradawiania się na obczyźnie. W wyniku dyskusji powzięto także uchwałę, że "Różliczne inicjatywy zbiorck pieńiężnych prowadzone przez Polaków na terenie Szwecji należy ująć w kontrolę organów Rady. Wszystkie inicjatywy winny zyskać upoważnienie i numerowane listy Rady. Sprawozdanie z wyników zbiorck winno być publikowane."

Sprawozdania złożone przez przedstawicieli poszczególnych organizacji, wchodzących w skład Rady, wykazały poważne wyniki swej działalności w porównaniu z dotychczasowym stanem. Znajdą one jeszcze wyraz swój na łamach naszego pisma. Również potrzeba zrzeszania się zaznaczyła się w powstaniu nowych kół wzg. ożywieniu działalności dawnych środowisk m.i. w Göteborg, Lund, Hälsingborg, Landskrona, Stockholmie.

Sekretariat Rady urzędował dzień w dzień i służył znaną ogółowi pomocą prawną w sprawach paszportowych, wizowych, emigracyjnych itp.

II.

W dziedzinie ujednoczenia życia organizacyjnego na terenie Szwecji i sħarmonizowania działalności uczyniono w czasie obrad Rady duży krok naprzód. Przedstawiciele Związku Polaków, Związku b. Więźniów oraz SPK. uzgodnili między sobą wytyczne nowego "Związku Polaków" z siedzibą władz centralnych w Stockholmie. Według tych wytycznych, podstawową komórką życia polskiego w Szwecji ma być w każdej miejscowości "Koło Polaków", skupiające wszystkich Polaków. Zwiadywanie świetlica, biblioteka, i wszystkie sprawy lokalne o charakterze reprezentacyjnym itp. koncentrują się w Kole. W każdej miejscowości mogą istnieć i działać ponadto organizacje polskie o charakterze specjalnym, jak Koła SPK., Harcerze, Zrzeszenia Studentów, "Carites" itp. - Przedstawiciele tych organizacji winni zasiadać w zarządzie Koła Polaków celem możliwości uzgadniania całokształtu działalności w danej miejscowości. Każde Koło wybiera delegata na Zjazd Ogólny przedstawicieli Kół - w ten sposób delegaci z istniejących w każdej miejscowości Kół Polaków, reprezentować będą w sposób demokratyczny na Zjeździe ogół Polaków przebywających w Szwecji; Na Zjeździe takim ma być wybierane 7 osobowe Prezydium z zadaniem reprezentacji i kierownictwa ideowego, a ponadto wybrany także Zarząd Związku Polaków z zadaniem kierowania życiem wewnątrzno organizacyjnym /improzy, urządzenie świetlic, skłedki itp./.

Rada Uchodźstwa przyjęła z radością ten projekt i uchwaliła iż złożona z przedstawicieli organizacji, Zw. Polaków, Zw. Więźniów, SPK. - Komisja Statutowa - działać ma jako Komitet Organizacyjny Związku Polaków pod przewodnictwem Prezydium Rady Uchodźstwa. - W tej chwili zatem do ogółu Polaków w każdej miejscowości na terenie Szwecji - należy tworzyć Koła Polaków i nie czekając na inicjatywę zgóry, klasć podwaliny pod silną i świadomą swych zadań organizację całego uchodźstwa na naszym terenie.

Rada uchwiliła powiększyć skład osobowy swego Prezydium z 3 do 5. i wchodzą do niego pp. Min. H. Sokolnicki, jako prezes Rady oraz E. Huszczo, B. Karowski, M. Lisiński, F. Stefanik - jako członkowie, pp. gen. Przyjaskowski i J. Koba jako zastępcy.

tęsknota bytu niedoskonałego za doskonałością, skończonego za nieskończonością, bytu względnego za Absolutem, doczesnego za wiecznym, a tego co ziemskie za Bogiem. Jest on tęsknotą duszy za jej odwieczną ojczyzną.

A jednak miłość jako Eros wyrasta niejako z pobudek egoistycznych, bo zdąża do zaspokojenia własnych potrzeb podmiotu i do celu zmierza bezpośrednio z wykluczeniem osobistej ofiary, czy dziękowania na rzecz innych.

II.

1. Chrześcijaństwo wprowadziło nowe pojęcie miłości, obce światu starożytnemu, miłości ofiarnej, nazywanej "Agape" / od uczyty religijnej praktykowanej w pierwszych gminach chrześcijańskich /, albo "Caritas". Nosi ona na sobie cechy religijne. Miłość człowieka ku Bogu występuje tu jako echo miłości Boga ku człowiekowi, jako odpowiedź, którą człowiek daje Bogu na jego wezwanie miłosne. Momentem istotnym jest nie to, że człowiek kocha Boga jako dobro najwyższe, ale że Bóg kocha człowieka. "W tym jest miłość - czytamy w pierwszym liście św. Jana IV, 10. -- niejako byśmy my umiłowali, ale iż on pierwszy umiłował nas i posłał Syna Swego ubłaganiem za grzechy nasze". Bóg jest więc nie tyle przedmiotem ile podmiotem miłości.

2. Chrześcijańska "Caritas" była czymś nowym, rewolucyjnym, co wykraczało poza starożytne Eros i zdynamizowało pojęcie miłości. Eros bowiem oznaczał ciążenie tego, co niedoskonałe ku doskonałemu, a co biedne i skłębne ku silnemu i bogatemu. Bóg w ujęciu filozofii starogreckiej - to odwieczny nieruchomy motor, który wszechświat porusza.... Zaś Bóg chrześcijański, - to kochający Ojciec, to także Syn Boży, który zstąpił na ziemię i umarł na krzyżu dla człowieka, co było w rzeczy samej "zgorzeniem dla Żydów, a głupstwem dla pogan". Miejsce dawnego "motoru" wszechświata zajął "Ojciec Niebieski", który stworzył świat z miłości i najwyższą, bo ofiarną miłością darzy człowieka.....

3. Miłość chrześcijańska nie zwraca się ku temu, co wielkie, bogate, piękne, ale jest miłością przepojoną poświęceniem i ofiarą, miłością ku temu, co małe, biedne, nieszczęśliwe, co potrzebuje pomocy. Wyrasta ona również z instynktów naturalnych /miłość macierzyńska, miłość ojczyzny/, ugruntowana jest więc w dymanicy czynności psychicznych, ale swoje uzasadnienie i dostojęstwo czerpie ze źródeł religijnych. Jest ona przedłużeniem miłości Bożej, która przecież zwraca się w dół ku światu, ku człowiekowi i skłania go ku biednym, ku chorym, nieszczęśliwym i grzesznym.

Na tym polega ta dziwna d i a l e k t y k a miłości: im większy jest dystans pomiędzy człowiekiem zdrowym, bogatym, cnotliwym, a chorym, biednym, nieszczęśliwym, tym bardziej człowiek "posiadający" będzie się poczuwał "do nicsienia pomocy" potrzebującemu", podobnie jak Bóg pośpieszył na ratunek człowiekowi, ponosząc nawet śmierć na krzyżu.....

4. W świetle tej nowej idei miłości innym ukazuje się człowiek. Dopiero wtedy zarysowują się wieczne pierwiastki jego istoty, a "boża iskra" w jego duszy jaśniej rozbłyśka. Caritas każe dopatrywać się w człowieku "obrazu i podobieństwa Boga", a braterstwa ze wszystkimi ludźmi. Jest on wartością zrodzoną z miłości Bożej, tej samej miłości, która w dobrej miłości ludzkiej nadal pulsuje, przez nią przebija i do czynu wzywa. Każdy człowiek jest apelem miłości Bożej, tym żywszym, im biedniejszy jest człowiek, bo wtedy odzew pulsującej miłości Bożej jest głośniejszy. Jakżeż

wymowna jest pod tym względem ewangeliczna scena z cudzołożnicą! Dziwne też, a przecież w świetle tej ofiarnej miłości zrozumiałe są kryteria wartościowania, jakie stosował Chrystus Pan, który kapłanom żydowskiemu rzucił te słowa: "Zaprawdę powiadam wam, iż celnicy i wszetecznicę uprzedzą was do królestwa Bożego" /Mat. 23, 31./.

5. Taka miłość znajdowała swój czynny wyraz w miłości i o r d z i u. Ze współczucia dla nędzy człowieka i umiłowania jego nieśmiertelnej duszy, Syn Boży stał się człowiekiem i wyniszczył siebie, "będąc posłusznym aż do śmierci krzyżowej". Gdy jawno grzesznicy przebaczył o z faryzeuszami i celnikami obcował, gdy trędowatych uzdrawiał, a chorym i ślepych zdrowie przywracał, gdy upadłych na duchu podnosił i nad grzesznikami się litował, to zawsze miłosiernym się okazywał. "Dałem wam przykład, abyście i wy podobnie czynili" - ten testament Kościół wiernie później wykonywał. Głosił ewangelię a zarazem budował szpitale, ratował ducha, ale pamiętał i o nędzy materialnej, był surowy i wynagajający, a zarazem łagodny, cierpliwy i przebaczący "nie tylko siedem, ale i siedemdziesiąt siedem razy".

6. Miłość jako Caritas ma oblicze chrześcijańskie. Nie znała jej starożytność, której nawet etyka najdoskonalsza, jaką była etyka stoicka, nie znała współczucia i miłosierdzia. Była surowa, bezwzględna i gardziła litością.

We współczesnych zmaterializowanych faszystowskich systemach totalistycznych również nie ma miejsca na miłość ofiarną, na Caritas. Jeżeli na człowieka patrzy się tylko jako na cząstkę materii, na kółko w maszynie państwowej, to kryterium jego oceny może być tylko korzyść, interes osobisty czy społeczny. Człowiek uważany jest wówczas jako siła robocza, czy mięso armatnie, ale nie jako wartość sama w sobie. Dopiero spojrzenie na niego jako na istotę duchową, będącą "obrazem i podobieństwem Boga", która, zmierzając do celów ponadziemskich, jest istotą potencjalną, musi się rozwijać, udoskonalać, a życie społeczne i państwowe stanowią to naturalne środowisko, w którym ona musi żyć i są środkami do osiągnięcia wyższych celów, - takie ujęcie prowadzi do zrozumienia ducha ludzkiego i płynących stąd nakazów miłości.

Miłość ofiarna, Caritas, to przejaw tego dziwnego prawa ducha, który do swego rozwoju łączy przez samowyniszczenie i poświęcenie, który pracując i poświęcając się dla innych, sam się rozwija i bogaci. Historia wykazała, że w stosunkach osobistych i społecznych najbardziej konstruktywnym i twórczym elementem okazała się miłość, a to ródzi się ze zrozumienia, że człowiek kryje w sobie wartości duchowe, które znajdują się w stanie potencjalnym i tylko przez okazaną bliźniemu miłość mogą być na jaw wydobyte i że okazując innym miłość nie tylko im świadczymy dobro, ale i sobie samym. Miłość więc jest prawem życia duchowego i warunkiem rozwoju człowieka. Jeżeli zostanie usunięta ze stosunków międzyludzkich, to jej miejsce zajmie interes i nienawiść, które wcześniej czy później doprowadzi do wyniszczenia człowieka. Hitleryzm wykazał, do czego prowadzi zmaterializowany faszystowski pogląd na człowieka. Człowiek uważany jedynie za cząstkę materii, czy istotę biologiczną mógł być traktowany pod kątem fałszywie pojmowanych, krótkodystansowych interesów narodowych, rasowych czy partyjnych z wielką szkodą dla swojego ducha. Negacja ducha w człowieku prowadzi do upadku samego człowieka, bo do poddania go innym prawom, godzącym a przynajmniej nieodpowiadającym jego naturze duchowej.

- Przyszłość świata będzie zależała od tego, czy prawa ducha zostaną uszanowane i czy miłość będzie regulowała stosunki społeczno-państwowe, czy też człowiek zostanie uznany tylko za istotę materialną i poddany biologicznym prawom życia, prawu przemocy i wzajemnego wyniszczenia słabych przez silnych.

Marie Kamińska
- /Osoby/ -

Kapliczka.
= + = + = + = + = + =

/Wspomnienie z drogi na Czarnohorę
w ozerwcu/

W cichej dolinie kilka chat
Tuli się do stóp wzgórze
I jako niby jeden kwiat,
W blaskach słońca się hurza.

Szum wiatrów płynię z wielkich gór,
Odwieczna pieśń strumieni -
A wtórzy im przestary bór,
W wiosennych szat zieleńi.

U tej kapliczki której krzew
Litośnie podparł ściany,
Dziecięcy słyhać codzien śpiew
I grają wichru organy.

A ponad drogą, co wśród chat
Szərə wstęga się wije,
Chrystus w ten biedny patrzy świat,
Który w dolinie się kryje.

A wieńce, drobną wite ręką,
Kapliczki zdobia wrota
I codzien przed tą Bożą Męką
Kłeka z ufnością biedota.

W nędznej kapliczce Chrystus Pan,
W swej szacie purpurowej,
Bolesną głowę, pełną ran
W koronie skryk cierniowej.

Zes Chrystus patrzy w cichy świat,
Który w dolinie się kryje
I błogosławi każdy kwiat,
I wszystko, co cierpi i żyje.

= + = + =
= + =
=

Wiadomości ze świata katolickiego.
= + = + = + = + = + = + = + = + = + =

Ojciec św. Pius XI. ogłosił encyklikę w sprawie pokoju, nawołującą katolików całego świata do modlitw na intencję pokoju, a zwłaszcza ustania wojny w Palestynie. "Serce nasze - mówi Papież w swym orędziu - patrzy z niepokojem na miejsca święte w Palestynie, gdzie pokój od dłuższego czasu jest zakłócony i gdzie codziennie giną ludzie i powstają ruiny. Palestyna jest miejscem drogim dla każdego cywilizowanego człowieka, ziemią, która była źródłem natchnienia dla narodów świata."

Nowoczesny Apostół, Jezuita Ks. Lombardi nabrał w ostatnich tygodniach dużego rozgłosu we Włoszech. Objężdża on miasta i okręgi przemysłowe na północy Włoch i wygłasza płomiennie przemówienia do tłumów robotników. W Trieście przemówienie jego na placu przed kościołem św. Antoniego zgromadziło 15 tysięcy ludzi. W przemówieniach swych ks. Lombardi wzywa chrześcijan do czynnej postawy wobec wroga Kościoła, którymi są, według słów jego, przede wszystkim komunizm i egoizm bogatych. /Chip/

W Ameryce nie wolno wyświetlać filmu "Monsieur Vincent" - cieszący się niesłabnącą popularnością francuski film katolicki osnuty na tle życia i działalności św. Wincentego a Paulo, spotkał się z zakazem wyświetlania go na ekranach Stanów Zjednoczonych Ameryki Półn. za "tendencje komunistyczne". Ciekawe, że za "żelazną kurtyną" film ten oceniono jako pochwałę burżuazji i kapitalistycznego porządku.

W Paryżu uruchomiono główne biuro międzynarodowej katolickiej pomocy niższczęśliwym dzieciom.

- 7 -

Wiadomości polskie z terenu szwedzkiego.

= + = + = + = + = + = + = + = + = + = + = + = + =

Porządek nabożeństw dla Polaków jest następujący: w Jönköping - 13 czerwca br. o godz. 10 Msza św., poczem poświęcenię pom. ikm ofiar niem. obc-zów koncentracyjnych; w Norrköping - dnia 20 czerwca br.; w Bångbro - dnia 24 czerwca br.; w Åtvidaberg - dnia 27 czerwca br.
W Lund dnia 13/VI. o godz. 11.; w Kristianstad - dnia 20/VI. o godz. 11.
W Landskrona - dnia 13 br. o godz. 11. i Billesholm o godz. 17.
W Hälsingborg - dnia 20 br. o godz. 12.30 oraz w Perstorp tegoż dnia o godz. 19; w Oskarström o godz. 10.30 w dniu 27 br.; w Hälsingborgu dnia 4/VII. o godz. 11. oraz 11/VII. o godz. 11.
W Oskarström - dnia 13/VI. o godz. 10.30; w Halmstad tegoż dnia o godz. 18;
W Strömsnäsbruk - dnia 13/VI. o godz. 9.30 oraz w Ljungby - dn. 13/VI. o godz. 15. w Oskarström - dnia 20/VI. o godz. 10.30; w Harplinge - w sobotę dnia 26./VI. o godz. 19.; w Varberg dnia 26/VI. o godz. 14.
W Halmstad dnia 27/VI. o godz. 18; w Oskarström dnia 27/VI. o godz. 10.30;
W Falkenberg dnia 27/VI. o godz. 10.
W Oskarström dnia 4 lipca br. o godz. 10.30, oraz w tymże dniu w Pofftele o godz. 7.30 i w Gislaved o godz. 10.

Związek małżeński zawarli w kościele katolickim pp.: 1/Zygmunt Józef Traczowski-Moczukowski i Jadwiga Kiełbińska; 2/Bogdan Wilhelm i Bronisława Michalska; 3/Andrzej Benkarcik i Małgorzata Pawlikowska; 4/Antoni Kubilos i Zofia Budrikajte; 5/Tadeusz Bak i Sara Feterman; 6/Czesław Marciniak i Czesława Kenpińska; 7/Antoni Naszkreci i Stanisława Skonkowska; 8/Grzegorz Demenski i Teronika Dobrowolska; 9/Andrzej Dobrowolski i Anha Mazurkiewicz; 10/Karl Emil Leonard Tornquist i Magdalena Franciszka Twardowa; 11/Stanisław Witkowski i Eugenia Skowrońska; 12/Henryk Miedziejewski i Maria Stasiowska; 13/Marian Dulac i Janina Paciorek; 14/Wiesław Maciejko i Janina Londowska; 15/Józef Drwiega i Leokadia Węglińska; 16/Lars Ivar Fredriksson i Antonina Zygmunt. - Nowożeńcom "Szczęść Boże".

Urodzenia i chrzty: 1/Krystyna Anna Śliwińska; 2/Anna Jadwiga Dorocińska; 3/Henryka Zofia Zacheja; 4/Karol Sven Wojciech Kruszelnicki; 5/Urszula Aleksandra Chłód; 6/Andrzej Zbigniew Pawłowski; 7/Jan Kwolik; 8/Barbara Wicloch; 9/Poman Witkowski; 10/Barbara Julia Benkarcik; 11/Leszek Ludwik Mojta; 12/Iwona Danuta Forsberg; 13/Jan Edward Mazurek; 14/Waldemar Kowalski; 15/Urszula Maria Dulac; 15/Zbigniew Zenon Marciniak; 16/Barbara Liljon Fransson; 17/Jerzy Tadeusz Zakierski; 18/Teresa Krystyna Tomaszewska;

Dzieci polskich w parafii Hälsingborg w wieku do lat 3. jest obecnie 62.

Ks. kapelan Czesław Chmielowski podaje tą drogą swój nowy adres: Lund Bahntorget 3 c/o dr. Björklund t. 16095. /wejście Stora Fiskaregat. 16 og. 1.

Zmarli na terenie Szwecji Polacy sp.: Kazimierz Młynarczyk; Tadeusz Palasik; Aleksandra Chrzęszczek;

Poszukuje się Aleksandra Barcikowskiego-Makowskiego, urodz. 23.8.1920. w Ostrowcu Kielcekim, syna Konstantego i Reginy z Budrewiczów, zam. do 1940 r. w Piastowie, wywiezionego z Wilna do Niemiec 27.2.1942 r., przebywającego w obozie Hersfeld nad Monem, widzianego tam podobno w lipcu 1945 r. Poszukuje Krystyna Czerwińska, Chodaków k/Sochaczewa ul. Młynarska 1. - Zgłoszenie wiadomości o poszukiwanym kierować należy do Zw. b. Więźn. Polit. w Sztokholmie, Box 5025.

"Cudowny Medalik" Matki Boskiej Niepokalanego Poczęcia wysyła za zwrotem znaczka pocztowego 0.30 kr. Kazimierz Zanysłowski, Donnarvet, Box 4301. /Borlänge/.

nie zabawek. Wydatki związane z zakupem towaru i wysyłką wyniosły 1.409.90 koron. Odbiór całkowicie potwierdzono.

II. Transport oszczędził w okresie Bożego Narodzenia 1947 r. również na licencję i za pośrednictwem "Polenhjälpen" w Malnö do "Caritasu" w Gdyni, Lublinie i Ostrołęce. Obejmował on 38 dużych skrzyń z zawartością, wynioną w nr.22/47 "Znaku" str.17. m.i. znajdowało się w nich 480 wełn. płaszczy wojsk., 450 koszul męskich, 48 par obuwia, 32 ubrania męskie itp. Wydatki związane z zakupem towaru oraz koszty transportu wyniosły sumę 1.432.76 koron. Dojście transportu do Centrali "Caritasu" w Gdyni potwierdzono.

III. Transport do rak ks. Biskupa Bernarda Czaplińskiego w Toruniu, wysłany został za pośrednictwem firmy spedycyjnej w Malnö. Obejmował on m.i. 59 par bucików zakupionych na realizację /co do reszty zob. "Znak" nr.6/48./ Całkowite koszty zakupu towaru jak i wysyłki wyniosły 718.37 koron.

IV. Transport kosztował 969.50 koron + 16.50 koron czyli 986.00 koron. Zakupiono za kwotę tą i wysłano:

a/do "Caritasu" w Bydgoszczy wysłano dnia 15/4.48. dwie skrzynie z zawartością: 28 płaszczy wełn. wojsk., 10 bluz naryńskich wełn.; 100 szali wojskowych, 8 par butów dziecięcych, 8 par kałoszy, 6 par pończoszek i różne inne rzeczy m.i. 17 piłek gunowych, oraz zabawki.

b/do Zakładu Sióstr Niepokolenek w Szynanowie k. arszewy przygotowany jest do wysyłki transport z zawartością 12 płaszczy wełn. wojsk., 20 wełn. bluz naryńskich, 13 par kałoszy i 20 par bucików, pozbieranych wśród szweców w Lund, zakupionych za cenę podzielenia. Oczekuje się na licencję celem wysyłki transportu, co nastąpi niebawem.

V. Transport oszczędził ze Stockholmu i to 166 płaszczy wojsk. do "Caritasu" w Gdyni, 166 płaszczy wełn. do "Caritasu" w Ostrołęce i 158 płaszczy do "Caritasu" w Lublinie oraz 50 par obuwia wojsk. /po 4 kr. par/ dla Liczby Katolickiego w Lublinie. Za płaszcze w B. do Bryn stanie płacono 2.75 kr. Zakupu dokonał oraz transport wyekspediował na rachunek Komitetu w Lund, Delegat Relief Society for Poles w Stockholmie p. mgr. Zojczkowski. - Wydatki na kupno towaru i wysyłkę wyniosły 1.934.60 koron, z czego 500 koron pozostaje jeszcze do zapłacenia. Kasa bowiem została całkowicie wyczerpana, niełatwo trafiająca się okazja korzystnego bardzo kupna towaru, nakazywała wziąć towar na kredyt, w nadziei, że pozostała do zapłacenia kwota 500 koron rodacy w Szwecji szybko zbiorą.

Jak widać z powyższego każda wpłacona korona ma wartość kilkakrotnie większą. Dla orientacji podajemy, że trafiają się czasami skarpety wełniane, koszule po 1 kr., kocy i płaszcze po 4 kr., są to wypadki sporadyczne i duża jest konkurencja. Niechże więc ofiarność nasza stale się zwiększa i obejmuje coraz większe kręgi uchodźców polskich w Szwecji.

Podając powyższe zestawienie do wiadomości Czytelników naszego pisma i ofiarodawców - pragniemy im równocześnie serdecznie podziękować za to, że przez zrozumienie obowiązku społecznego, ofiarę swoją i konsekwentne zasilanie funduszu Pomocy Dziecku - pozwalają zarówno redakcji "Znaku", jak i Komitetowi Pomocy Dziecku w Malnö - Lund, spełnić niewątpliwie najpiękniejsze zadanie wobec Kraju.

===== o o o =====

A przeto póki czas mamy, czynny dobrze wszystkin,

.....a najwięcej domownikom wiary!

św. Paweł.

90 - lecie Urodzin Króla Gustawa V.

= + = + = + = + = + = + = + = + = + = + = + = + =

Szwecja przygotowuje się do jubileuszu 90 lecia urodzin swego króla, który przypada w dniu 16 czerwca br. -

Król Gustaw V. urodził się dnia 16 czerwca 1858 r., jako syn króla Oskara II. i Zofii, księżniczki Nassau. Na tron szwedzki wstąpił 8/12. 1907 r.

Szwecja za panowania króla Gustawa V. dzięki swej polityce uchroniła się od udziału w obydwu wojnach światowych. Ta okoliczność, jak i przeprowadzone reformy społeczne i demokratyzacja życia w Szwecji, sprawiają, że kraj ten wzniosł się obecnie na wysoki bardzo standard życia i pod względem ustroju stanowić może wzór dla innych narodów.

Hrabia Folke Bernadotte

= + = + = + = + = + = + = + = + = + = + = + = + =

pośrednikiem w walkach w Palestynie.

O.N.Z. wybrało hr. Folke Bernadotte ze Szwecji na pośrednika w walkach między Arabami i Żydami. Hrabia wybór przyjął zastrzegając sobie w prowadzeniu tej akcji zupełną niezależność od O.N.Z. - Zarówno Arabowie jak i Żydzi przyjęli propozycję hr. Folke Bernadotte, zawieszenia na cztery tygodnie walk. Zawieszenie broni rozpoczyna się w piątek 11 czerwca br.

Obywatele węgierscy zmuszeni do powrotu z granicy.

= + = + = + = + = + = + = + = + = + = + = + = + =

Radio Stockholmskie podało wiadomość, że na Węgrzech jednym z państw wasalnych Rosji Sowieckiej, wydano ostatnio ustawę na mocy której, wszyscy obywatele węgierscy winni wrócić w czasie do 1 lipca br. na Węgry. Ci zaś, którzy do wezwania tego się nie zastosują, nie otrzymają przedłużenia ważności swych paszportów, zostaną pozbawieni obywatelstwa węgierskiego, a majątek ich zostanie skonfiskowany. - Czy nie jest to przypadkiem pierwsza jaskółka zmuszenia obywateli państw wasalnych do powrotu?

Komunikaty Rady Uchodźstwa Polskiego.

= + = + = + = + = + = + = + = + = + = + = + = + =

Prezydium Rady Uchodźstwa Polsk. w Stockholmie komunikuje co nast.: Władze szwedzkie przystępują obecnie do ostatecznego uregulowania sprawy paszportów uchodźców polskich w Szwecji i w związku z tym domagają się - nino, że uchodźca już nieraz poprzednio stwierdził nawet wobec policji swój charakter uchodźczy - ponownie o wyjaśnienie rzeczywistych przyczyn, skłaniających go do odnowy rejestracji. W tym celu uchodźcy otrzymują pismo z Państwowej Komisji dla Spraw Cudzoziemców /Stat. Utl. Kommission/, za pośrednictwem miejscowej policji, wraz z polskim tłumaczeniem tekstu szw.

Ponieważ pismo to jest mylnie interpretowane przez większość uchodźców polskich, którzy rozumieją je jako wezwanie Komisji do rejestracji, Prezydium Rady Uch. stwierdza, że tak nie jest. W swym piśmie Komisja wyraża tylko życzenie obecnych władz polskich, aby wszyscy ci, którzy sami pragną posiadać paszporty polskie, rejestrowali się.

Z pisma tego wynika wyraźnie, że dotyczy ono tylko tych, którzy sami pragną posiadać obecne paszporty polskie.

W tym celu Prezydium Rady Uchodźstwa przesłało odpowiednie wyjaśnienie do wszystkich polskich organizacji uchodźczych w Szwecji i zainteresowani winni we własnym interesie zasięgnąć w razie wątpliwości informacji w miejscowych organizacjach polskich.

dokończenie na str. 20. nin. numeru "Znaku"!

Święty Jan Kanty.
= + = + = + = + = + =

Wśród wielu świetlanych postaci naszego narodu, jedną z najbardziej szanowanych i szczególnie otoczonych szeregiem legend, jest postać miłosiernego profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego - św. Jan Kantego.

Niektóre szczegóły z jego życia.

Jan Kanty urodził się najprawdopodobniej dnia 23.VI.1390 r. w Malcu, inaczej Martą zwanym, tuż pod Kętami, z rodziców Stanisława i Anny. Na wielu dokumentach czytamy podpisy: Joannes Cantius, czyli "Jan z Kęt". Nazwa ta "Jan z Kęt" ma swoje uzasadnienie. Dowiedziono, że choć Jan Kanty urodził się w Malcu, to jednak krótko po przyjściu na świat, wraz z rodzicami przeniósł się do Kęt, gdzie jego ojciec otrzymał stanowisko kościelnego... W Kętach Jan spędził swe młodościowe lata. Tutaj też pobierał pierwsze nauki w miejscowej szkole parafialnej. A kiedy, po śmierci rodziców wywędrował do Krakowa, tradycja złączyła miejsce urodzenia z miejscem pobytu Jana w Kętach.

W r.1413 został Jan Kanty wpisany w poczet uczniów Akademii Krakowskiej. W czasie od 1421 r. do 1429 r. jest kierownikiem szkoły klasztornej w Miechowie. W r.1439 zdobywa stopień bakałarza teologii, a w r.1443 zostaje profesorem zwyczajnym teologii.

Jan Kanty był sumiennym i pracowitym profesorem. Dowodem jego pracowitości są liczne manuskrypty, które do dziś dnia posiada Kraków lub Paryż, gdzie powędrowały via Rzym zabrane przez Napoleona. W 76 tym roku życia, pożegnawszy się serdecznie z kolegami, zasnął święcie w Panu dnia 24.XII.1473 r. po swym pracowitym i bogatym w cnoty życiu. Pochowany został w kościele św. Anny w Krakowie. W kilka lat potem, kiedy odkryto jego grób, znaleziono zwłoki nieneruszone. Przeniesiono je ze czcią należną do nowego grobowca.... Za wstawieniem się króla Jana III Sobieskiego, papież Inocenty XI., biorąc pod uwagę cuda i świątobliwość Jana Kantego, zalicza go do grona błogosławionych..., zaś w 1767 r. bł. Jan Kanty został ogłoszony przez papieża Klemensa XIII Świętym.

O św. Janie Kantym, patronie narodu polskiego i patriarsze uniwersytetu krakowskiego posiadamy znaczną literaturę, dotyczącą jego życia, cudów, tudzież procesu beatyfikacyjnego i kanonizacyjnego. Wierszem sławił świętość i miłosierdzie Jana Kantego Wincenty Pol w utworze pt.: "Legendy o św. Janie Kantym."

Życie wewnętrzne św. Jana Kantego było bogate w szlachetne uczucia i piękne cnoty... Wśród cnot, jakie zdobiły św. Jana Kantego wyliczyć należy: 1/prawdomówność i szczerłość, wyrażone pięknie w legendzie o bandytach, którzy napaśli świętego, a którym oddał sam wszystkie pieniądze, nawet te, które miał zaszyte w ubraniu; 2/przedziwne umartwienie; 3/pokora i niskie mniemanie o sobie; 4/miłość bliźniego wraz z poszanowaniem cudzej sławy.; 5/niewinność, połączona z wielką bojaźnią przed wszelkim grzechem.

Cnotą, jednak najbardziej wyróżniającą się i rzucającą się na pierwszy rzut oka była cnota miłosierdzia... Uczynki miłosierne - tak do do duszy jak co do ciała - uważał zawsze, jako naturalne objawy i wyraźne znaki miłości bożej i miłości bliźniego. Duchem żywej wiary ożywiony działał w ubogich i chorych samego ubogiego i cierpiącego Chrystusa Pana.

To wielkie i szczególnie odznaczające go miłosierdzie upamiętniła i następnym pokoleniom przekazała legenda.

1. Legenda o todze.

W krótkich słowach zamyka tę legendę Wincenty Pol:

Raz gdy z Kolegium śpieszył do kościoła,
Mróz był straszliwy. Patrzy, człowiek leży,
Skostniały wszystek, prawie bez odzieży,
Sińszą twarz całą obeszła od czoła.
Strapił się Kanty - nie był nikogo,
A więc zziębłego, co leżał nad drogą,
Jak mógł otulił własną swoją togą.

"Tak był dla nędzy ludzkiej miłosierny" - pisze Wincenty Pol. Przybywszy do kościoła - opowiada dalej legenda - gorąco się modlił, aby znalazł się ktoś, komu by mógł - po mszy św. polecić tego ubogiego. Wracając nie zastał go już w tym miejscu. Widocznie ktoś się nim zaopiekował. Toga zaś znalazła się spowrotem w pokoju. Była ona zawsze w poszanowaniu i wkłada ją corocznie każdy nowo wybrany dziekan wydziału teologicznego.

2. Powrót bez butów.

Inna legenda opowiada o drugim uczynku miłosiernym, który odskonił miłosierne serce św. Jana Kantego i ukazał płomienną jego miłość względem ubogich. Wincenty Pol tak ją opisuje:

Wskazują jeszcze miejsca na ulicy,
W których maż boży w miłosierdziu stawał,
I gdzie spotkawszy bosego człowieka,
Własne obuwie bez namysłu dawał:
Więc i oddawszy pōspiesznie ucieka,
Nagie swe stopy przyskoniwszy togą,
Aby to jeszcze nie gorszyło kogo;
Bo się to działo w zimie i po śniegu;
I wtedy tylko widziano go w biegu.

Św. Jan Kanty, według tej legendy zdjęty miłosierdziem na widok zziębniętego i bosego człowieka, oddał mu swe obuwie, a spuściwszy togę, ukrył swój czyn miłosierny, pōspiesznie wracając do swego domu.

3. Dzban z mlekiem...rozbity.

Niezmierna dobroć serca, która w troskach i zmartwieniach umie pocieszać, a w nieszczęściach nieść pomoc, przejawia się w legendzie o rozbitym dzbanie z mlekiem.

Legenda niesie, że św. Jan Kanty idąc przez rynek krakowski spotkał żwawnie płaczącą dziewczynę. Przyczyną jej smutku był nieszczęsny wypadek rozbitcia się dzbanka z mlekiem, który niosła ze sobą, jak również obawa przed surową naganą, a może nawet karą, jaka ją czekała za tę nieostrożność. Święty do głębi serca przejęty zmartwieniem dziewczęciami stara się ją pocieszyć. Po krótkiej a gorącej modlitwie każe pozbierać rozsypane skorupy i oddaje jej dzban znów cały. Ponadto poleca w pobliskiej rudawie napełnić dzban wodą. Dokonuje się przemiana wody w mleko. W ten sposób osusza łzy dziewczęciami, które nie wie jak ma podziękować za tyle dobrot. Według wielu dzieł podających tę legendę o rozbitym dzbanie z mlekiem, miało to miejsce dnia 16 czerwca 1464 r.

4. Opatrność oddeje - co Jan Kanty daje.

Pewnego dnia - opowiada czwarta legenda - kiedy to Jan Kanty jadał mięsne potrawy i siedział przy stole wraz z innymi, wszedł ubogi głodny

i prosił gorąco o ciepłą strawę. Świątobliwy i miłosierny mąż niewiele myśląc, wziął swoją porcję mięsa, którą mu w tej chwili podawano i zaoferował zgłodniałemu żebrakowi. Wracając na swe miejsce zdziwił się niezmiernie - on sam i inni obecni - tym spostrzeżeniem, że ta sama porcja mięsa była znów na jego talerzu. Opatrzność boża - jak niesie legenda - cudem oddała to, co miłosierna dłoń człowieka podała zgłodniałemu. Od tego czasu, od tego cudownego wypadku, towarzysze Świętego, profesorowie Kolegium Większego /wówczas wspólnie mieszkający i wspólnie biorący posiłek/ uchwalili jednomyślnie, aby na pamiątkę tego wydarzenia zapraszać do swego wspólnego stołu jednego ubogiego i nakarmić go tym, co każdy po trochu udzieli ze swych porcji. Gdy przychodził biedny do drzwi Kolegium, do sali, gdzie jedli profesorowie, służący, roznoszący potrawy, zawiadamiał najstarszego profesora, siedzącego na pierwszym miejscu przy stole zwykle słowami: "Ubogi przyszedł". Wtedy to najstarszy ów profesor odpowiadał pięknie w myśl ewangelii: "A więc Chrystus przyszedł, niech zasiądzie z nami". Zaraz też podawano mu potrawę, zaoferowaną przez jałmużnę wszystkich. Wincenty Pol we wierszu na cześć św. Jana Kantego, p.t.: "Alma Mater", tak opisuje ten zwyczaj:

I nie siadali wyznawcy do stołu,
Póki się okrzyk nie rozległ wesoły,
Że z nimi zasiadł ubogi pospołu.
"Pauper venit, Christus venit, sedeat nobiscum."

5. Śpiżarnia Matki Boskiej.

Legendę o śpiżarni Matki Boskiej podaje nam Wincenty Pol. Nawiązuje ona do akcji dobroczynnej, jaką rozwinął św. Jan Kanty względem ubogich uczniów, zwanych "żakami".

Ledwo że ranek ziemię uweseli,
A rząd garnuszków stoi już przy celi;
Boć to Jan Kanty był śpiżarnią żaczków
I żywicielem tych szkolnych robaczków...

Legenda ta opowiada, że przyszedł raz rok ciężki, rok głodu. Śpiżarnia św. Jana Kantego zaświeciła pustką. Zmartwiło to miłosiernego profesora. W tym zmartwieniu zadumał się nad nędzą ludzi. Po chwili usiadł i zasnął. We śnie otrzymał anielską radę, pouczającą go, co ma czynić, aby zdobyć bogate jałmużny dla swych małych ubogich:

Tackę małą weź od świętej Anny
I prosz na światło do Najświętszej Panny
Pierwszego człeka, co spotkasz w ulicy;
A będzie światło dla Bogarodzicy.

Zerwał się świątobliwy mąż ze snu i paścił się z tacką po ulicy. Miał szczęście. Spotkał najpierw bogatego kupca, który uszczęśliwiony powodzeniem i szczęśliwie odbytą podróżą, złożył bogatą jałmużnę na biednych studentów. Do zaoferowanej jałmużny dodały pocziwe straganiarki z rynku trochę kaszy, soli i grochu. Nie chciał jednak świątobliwy jałmużnik od nich wziąć wiele, tylko po troszeczkę. Z tymi pierwocinami jałmużnik poszedł przed ołtarz N.M. Panny:

A Kanty prosto poszedł do kapliczki
I w koło czarki pozapalał świeczki,
A potem ukląkł i rzekł: "Gospodyni
Szafarni bożej! Bierz od nas niegodnych,
A chleb i łaskę rozmóż dla twych głodnych.

Jakoż nie brakło już od tego czasu
Chleba ni soli w tej spiżarni bożej,
A Kanty czerpał dla głodnych z zapasu,
Co niby cudem, co nocy się mnoży.

W tych pięciu legendach wyśpiewał człowiek miłosierdzie św. Jana Kantego... We wierszu: "Szczęśliwy wiek Świętych" opisuje Wincenty Pol także, jak to świątobliwi współcześni mężowie odwiedzając Jana Kantego, zastali go nie przy uczonych księgach, ale przy rozdzielaniu i przygotowywaniu darów dla biednych chłopców:

Latarki migły późno już z wieczora,
I weszli Święci do celi Doktora;
Ale ujrawszy, że bardzo zajęty,
Stażeli cicho i milcząc u progu,
Patrząc, co czyni: czy się modli Bogu,
Czy w księzce czyta może Doktor święty?...
Nie, on koszulki dla chłopciat sposobne
Rozłożył rzędem po łożu i stole,
I chwali sobie, że bardzo nadobne
Będzie w koszulce takie to pachole.
"Tę dam Jasiowi, a tę, dam Tomkowi,
A tę sierotce mamu Kaźmirkowi.
Będzie radości, bo jest czym obdzielić;
Nie darmo oszczędź dzisiaj kawał miasta."

Święty Jan Kanty miał złote serce, dobre i miłosierne dlatego jeszcze ze życia świętego rozchodziła się sława jego świętości i miłosierdzia. Święty Jan Kanty praktykował uczynki miłosierdzia nie tylko na miarę zwyczajnego śmiertelnika, w którego pierśi kołace serce czułe na cierpienie, nędzę i ból, ale praktykował miłosierdzie na miarę nadzwyczajną, w sposób heroiczny. Tylko bowiem wielkie przykłady i nadzwyczajne czyny mogą pociągnąć do naśladowania wzoru. K r o n i k a M i c c h o w i t y , a następnie inne starożytnie życiorysy św. Jana Kantego podają, że po śmierci miłosiernego męża Akademia Krakowska, chcąc uczcić pamięć miłosiernych uczynków, świadczonych przez niego za życia, postanowiła, aby przy wspólnym stole profesorów teologii, na miejscu św. Jana Kantego, żywić stale jednego ubogiego: "paup̄erem perpetuum". Zwyczaj ten od czasów św. Jana Kantego przetrwał aż do drugiej połowy XVIII. wieku. Prawdziwymi są przeto słowa św. Wincentego Pola:

Odwiedzał Kanty chore i strapione,
Obdzielał głodne, nagie przyodziewał,
Leczył cierpiące, cicszył obciążone,
A razem z dziećmi święte pieśni śpiewał.

Legenda o świętości i o wielkości miłosiernych uczynków św. Jana Kantego jak w ogóle każda legenda opiera się na prawdzie, wyrasta z prawdy, z rzeczywistości. Nie jest wytworem umysłu, lecz kwiatem długich lat miłosierznego życia. Św. Jan Kanty s ł u ż y ł Kościołowi Katolickiemu, s ł u ż y ł sprawie swej ojczyzny, ale kochał tylko maluczkich, k o c h a ł biednych, bo duchem żywej wiary widział w nich pokornego i ubogiego Chrystusa Pana:

Najwyższe sprawy bożego Kościoła
I wielkie sprawy polskiego narodu
Popierał Kanty, jako mąż zawodu.
Bo tam i tutaj należał do czoła.
Lecz służby serca dla maluczkich chował,
Bo przed wszystkimi one umiłował.

Z szwedzkiej akcji dobroczynnej w Polsce.

= + = + = + = + = + = + = + = + = + = + = + = + =

Działalność Polenhjälpen miasta Göteborg:

W nawiązaniu do przedstawionej w 7/8 numerze "Znaku" szwedzkiej akcji dobroczynnej w Polsce, podajemy poniżej akcję Polenhjälpen m. Göteborga.

Jeszcze w czerwcu ub. roku, powiewała w Gdyni przy ul. Jana z Kolna błękitna chorągiew z złotym krzyżem - godło Szwecji. Tam to mieściła się kuchnia Komitetu Polenhjälpen miasta Göteborg, centrala pomocy dla najuboższych dzieci wybrzeża polskiego. Od maja 1946 r. do końca czerwca 1947 r. kuchnia ta wydawała dziennie najpierw tysiąc, potem 1.500 obiadów. Codziennie w porze obiadowej zajeżdżały białe samochody szwedzkie, zaopatrzone w aluminiowe termosy, i zabierały z kuchni pyszną, pożywną zupę dla dzieci w m. Gdyni, Grabówka, Cisowej, Chylonii, Obłęża. I codziennie tę samą radość przeżywały ubogie dzieci gdyńskich przedmieść: pół litra smacznej szwedzkiej zupy z grochu, makaronu, czy jarzyn, nagotowanej na konserwach mięsnych, lub płatków owsianych na mleku z rodzynkami. I do tego porcja chleba z serem /25 gr. chleba i 50 gr. sera/, czasem niespodzianka nadzwyczajna: owoce i cukierki. Trudną w suche, zimne cyfry ująć cały ogrom włożonego w tę pomoc trudu, zabiegów, zachodów. A jednak cyfry mają swoją wymowę. Więc: w ciągu 7 miesięcy 1946 r. zjadły dzieci najbiedniejsze polskiego wybrzeża ponad 17.000 kg. konserw mięsnych, ponad 10.000 kg. sera szwedzkiego, ponad 9.000 kg. mleka w proszku, ponad 900 kg. rodzynek, ponad 600 kg. cukru. Od 22 maja 1946 r. do końca czerwca 1947 r. wydano 546.210 porcji jedzeniowych. A oprócz tego rozdawało Polenhjälpen m. Göteborg dzieciom gdyńskim odzież, obuwie, lekarstwa. W jednym tylko roku 1946 otrzymały dzieci ponad 28.000 kg. używanej odzieży, a 3 i pół tysiąca kg. nowej odzieży, - pozatym prawie 3.000 kg. używanego obuwia, a prawie 2.000 kg. nowego. Gdy szpital Sióstr Miłosierdzia w Gdyni potrzebował pomocy dla urządzenia oddziału dziecięcego, Polenhjälpen m. Göteborg ofiarowało łóżka, pościel, bieliznę na 200 dzieci, nadto narzędzia, witaminy, lekarstwa. W 1947 r. udzieliło Polenhjälpen m. Göteborg Instytutowi dentystycznemu przy Akademii Lekarskiej w Gdańsku pomocy na sumę 10.000 krs. - A któż zliczy drobne dary paczki, słodycze, zabawki.

Jeśli Komitet Polenhjälpen m. Göteborg mogło tak wydatną działalność rozwijać, zawdzięcza to przede wszystkim p. Maji Wetter, która jest duszą i sercem akcji pomocy Polsce na terenie miasta Göteborg. Gorącym swym, współczującym i miłującym sercem, jak złotym kluczem umiała otwierać dla nędzy polskiej serca i portfele swoich rodaków. To też hojnie na jej ręce składali dary kupcy i przemysłowcy, i nauczycielstwo i dzieci szkolne, i mieszkańcy drobnych wysepek. I chętnie w pracy pomagały jej szwedzkie damy. I pani Gunhild Glimstedt - sekretarka Polenhjälpen, i pani Anna Wallin, i pani Marianna Sasse i pani Ulla Willson i pani Marta Svarsson i pani Linnea Johansson zapisały się złotymi zgłoskami w historii pomocy dzieciom polskiego wybrzeża. Również p. Albin Rosengren, przewodniczący Polenhjälpen m. Göteborg dał swój cenny i serdeczny wkład w całokształt pracy.

Niestety, już od 1946 r. Polenhjälpen m. Göteborg miało coraz bardziej ograniczone możliwości samodzielnego zdobywania funduszy oraz samodzielnego działania, a to naskutek powstania organizacji Europahjälpen, która objęła całokształt akcji charytatywnej na rzecz Europy. Dnia 1 lipca ub. roku musiało Polenhjälpen m. Göteborg zaprzestać akcji dożywiania dzieci polskiego wybrzeża, ponieważ Europahjälpen zwinęła swoją placówkę w Gdyni.

Wiadomości olskie z Zagranicy.

= + = + = + = + = + = + = + = + =

W Hadze odbył się Kongres Europy, opracowujący podstawy dla Zjednoczenia Europy. Honorowym przewodniczącym Zjazdu był Churchill. - Kongres uchwalił zwołać Zgromadzenie Europejskie, wybrane przez parlamenty poszczególnych krajów, czyli systemem pośrednim. Były premier francuski p. Reynaud zgłosił wniosek, aby owo Zgromadzenie powoływać w drodze wyborów bezpośrednich: jeden delegat na milion mieszkańców danego kraju. - Przedstawiciele krajów Europy wschodniej, posiadali początkowo charakter obserwatorów. Jednakże na wniosek Duncan Sandys'a, członka delegacji brytyjskiej i zięcia Winstona Churchilla, przyznano delegatom Polski, Czechosłowacji, Węgier, Rumunii i Jugosławii, zaproszoną na kongres - prawdelegatów regularnych z prawem głosowania i zgłaszania wniosków. - ten sposób Kongres w Hadze od czasu Jalty stał się pierwszą konferencją międzynarodową reprezentowaną przez właściwych swych przedstawicieli.

Z Polaków zaproszeni zostali na Kongres w Hadze indywidualnie pp.: F. Białas /PPS/, dr. T. Bielecki /Str. Nar./, Rowland Piłsudski /NiD/, b. min. T. Romer, Z. Zaremba /PPS/. Przenówienia wygłosili dr. Bielecki i min. Romer. W sprawie niemieckiej Kongres stwierdził, że jedynym rozwiązaniem jest włączenie Niemiec do sfederowanej Europy.

Kontynentalny Zjazd delegatów i mężów zaufania Str. Narodowego odbywa się w Paryżu w dniach 12 i 13 czerwca br. Jest on kontynuacją Zjazdu S.N. z W. Brytanii jaki się odbył w dniach 1 - 3 maja br. Był to - jak pisze "Pod Prąd" - zapewne najliczniejszy ze wszystkich dotychczasowych zjazdów polskich w W. Brytanii. W następnym numerze "Znaku" będziemy mogli podać całokształt zasadniczych rezolucji obydwu Zjazdów S.N. -

Zjazd Polskiej Partii Socj. zagranicą /PPS/ odbył się w Brukseli w ub. tygodniu. Wybrano nowe władze. Komitet Zagraniczny tworzą pp: Tomasz Arciszewski, - prezes, Otto Pehr, Fr. Białas, Adam Ciolkosz, Jan Kwapiński, Lucjan Krawiec, Stefan Mroszkowicz, Henryk Połowicz i Wacław Zagórski. Prezesem Rady Partyjnej został Zygmunt Zaremba.

Zjazd Polonii amerykańskiej w Filadelfii stwierdził, że "należy rozpocząć nowy okres polityczny i oficjalnie odwrócić się od Jalty", że zagrabione ziemie wschodnie winny wrócić do Polski, a ziemie odzyskane na granicy zachodniej winny być ostatecznie uznane w traktacie międzynarod.; ponadto uchwalono, że Polonia Amerykańska nadal lojalnie stoi przy Rządzie Polskim w Londynie, jako władzy konstytucyjnej.

Wyrażono też poparcie dla planu Marshalla oraz postanowiono wzywać społeczeństwo amerykańskie i Polonię oraz cały świat do mobilizacji wszelkich zasobów moralnych i materialnych celem przeciwstawienia się komunizmowi.

Skierowano wyrazy uznania, za zmianę polityki amerykańskiej z kompromisowej, jaltańskiej na bardziej realną, na ręce Prezydenta Trumana oraz obu izb Kongresu amerykańskiego. Polonia amerykańska zwróciła się przytem do konwencji, wybierających kandydatów na Prezydenta St. Zjedn., by kandydaci zarówno partii republikańskiej jak i demokratycznej wypowiedzieli się na rzecz przywrócenia wolności Polsce.

Prezydent Truman w swym liście do Kongresu oświadczył n.i.: "Jesteś w pierwszej linii tyńi, którzy popierają akcję, którą postawion przed Kongresem - dopuszczenia do USA. uchodźców D.P. z Europy. Miał pełną nadzieję, że Kongres otworzy nasze granice dla ludzi Europy, którzy wyrwani zostali ze swych siedzib i uczynieni bezdomnymi przez wojnę, bez winy z ich strony...."

Wszystkie tak bardzo zasadnicze uchwały Kongresu Polonii zostały przesłane do Kraju w osobnym orędziu. Polonia ameryk. stwierdza, że na zaprzestanie walki aż do chwili, kiedy zostanie przywrócona Polsce wolność i integralność jej ziem. - Doniosłość uchwał Polonii Amer. nabiera zwłaszcza w obliczu zbliżających się wyborów na Prezydenta St. Zjedn. swego wielk. znac.

więzi z Bogiem i Kościołem, macie prawo, Droga Młodzieży, widzieć nas przy sobie. Macie prawo nasłuchiwać głosu Naszego pasterskiego pouczenia, wskazania drogi, rozświetlenia mroków.....

Przyjmijcie z zaufaniem nasze pouczenie pasterskie. Wykonajcie je z godnością i spokojem.....

Nie brak głosów, które z góry przesądżają, że przeżyło się wychowanie oparte o zasady chrześcijańskie i że trzeba szukać nowych sposobów kształcenia młodych pokoleń.....

Kościół nie przysłania Wam oczu na doczesne obowiązki, ale zarazem wychowuje was w poczuciu wysokiej Waszej godności jako rozumne i wolne dzieci Boże, związane z losami tej ziemi, ale skierowane ku wiecznym przeznaczeniom. Macie dążyć do poznania całej prawdy, a więc prawdy przyrodzonej i prawdy objawionej. Macie urzeczywistniać w sobie całego człowieka. Macie współpracować z naturą i z łaską, z wiedzą i z wiarą. Macie pamiętać w sobie wartości naturalne, a przez łaskę włączać się w świat Dobra nieskończonego.

Dzięki takiemu wychowaniu zwraca Was Kościół najpewniejszą drogą ku Braciom Waszym; ku rodzinie, ku Narodowi, ku Państwu, z którymi macie wiązać się przez miłość, przez sprawiedliwość i przez wykonywanie obowiązków. Kościół budzi w Was takie usposobienie społeczne, byście mogli służyć Braciom na wszystkich odcinkach życia całym bogactwem rozumnej Waszej duszy. A jako cel ostateczny ukazuje Wam Kościół szczyt ludzkich dążeń - pełne zjednoczenie z Bogiem aż do wiecznej z Nim przyjaźni w niebie.

Wobec materialistycznych prądów wychowawczych zachowujcie się z całą powagą....Praktykujcie wiarę z przekonaniem i bez lęku. Kształtujcie w sobie gotowość do poświęceń, głębokie poczucie sumiennosci, moralność zawodową w codziennym życiu....Przyswajajcie sobie szlachetną wrażliwość na ludzi, uczcie się szanować ich godność i prawa...Bez tych cnót nie możecie sobie wyobrazić szczęśliwej przyszłości Narodu ani moralnej wielkości naszego życia zbiorowego....

Wytrzymujcie w świetle nauki i w duchu wiary wszystkie próby przekonywania Was, że człowiek nie ma nic wspólnego z aktem stwórczym wiecznego Boga, że człowiek wogóle żadnym sposobem od Boga nie pochodzi, lecz poprostu "zszedł z drzewa"....Pomyślcie co i nadal dzieć się będzie z człowiekiem, gdy zostanie odarty ze swej chwały synostwa Bożego. Nowym czasem potrzeba wielkości człowieczeństwa i wiary w tę wielkość. To jest najbardziej postępowe wymaganie. Tej wielkości człowieczej nie zna pogląd materialistyczny, bo widzi w człowieku tylko atom w masie....

Odrzućcie na bok powódź materialistycznej literatury. Natomiast tym gorliwiej zabiercie się do zasadniczej i systematycznej pracy szkolnej, która stopniowo otworzy Wam drogi do właściwego zrozumienia zawiłych problemów, trapiących ludzkość. Gruntowne studia powoli ukazać Wam szerokie dziedziny życia, w których sprawy gospodarcze zajmują doniosłe miejsce, nie są atoli wszystkim, bo nie mogą wypełnić wszystkich pragnień człowieka. Tedy też zrozumiecie, jak wielkim błędem myślowym jest chęć wytłumaczenia wszystkich zjawisk życia ludzkiego jedynie rozwojem materii i prawni przebudowy gospodarczej.

Nie goście się materializmem starszych i szanujcie dobrą wolę tych ludzi w szeregach materialistów, którzy szczerze pracują dla lepszego jutra nas robotniczych. Pamiętajcie atoli, że tym nasom drogi potrzeba nie tylko chleba, który ciężko żyć, ale i chleba, którego łaknie duch...Postanówcie sobie pracować nie tylko dla dobrobytu kraju, ale i dla jego chrześcijańskiej kultury i dla ducha Chrystusowego jego życia. Chodźcie trzeźwo po ziemi, lecz nie zaponinajcie spoglądać w niebo, gdzie "innego mieszkania oczekujemy".

Nie lękajcie się. Niekiedy będzie Wasze "niebo w płomieniach"; wiedzcie atoli, że ono jest jak krzew Mojżesza, co płonie, ale spłonąć nie może.

...Wam Kochana Młodzieży Polska, przypada zaszczytne zadanie ratować

zasady i praktykę moralności chrześcijańskiej we własnym życiu i w swym otoczeniu. Głównie moralną i szlachetną postawą, życiową dowiedź nacie, że nie ulegacie pokusom materializmu. Łatwizną życiową, złę obyczaję, dach nieczystości nie przystoją nigdy chrześcijaninowi, ale muszą wprost razić w pokoleniu, które ma posłannictwo obrony zdrowych zasad życia. Głównie przez nieczystość dokonywują nocy ciemności podboju dusz. Przez nieczystość słabną pokolenia i najpiękniejsze charaktery. Przez nieczystość widzieć i dziś droga do zaparcia się Boga i Wiary. - Bądźcie czystego serca. Szanujcie w obyczajach święty zakon Boży i swą godność człowieczą.

Kochajcie bliźniego szczerością ewangeliczną miłości, miłości czystej, ofiarnej, braterskiej. Strzeżcie się nienawiści, która jest wyzywaniem piekła. W obliczu powojennego upadku uczciwości wystrzegajcie się każdej Krzywdy bliźniego i samolubstwa. Służcie bliźniemu z radością i bezinteresownie....

I kochajcie prawdę. Bądźcie jej wyznawcami i apostołami. Zakłamanie doprawuje duszę i jest sprzeczne zarówno z zasadą moralną jak i z założeniami odrodzenia narodowego...

Spotykacie się z twierdzeniem, że macie sobie zrobić nowoczesny pogląd o własnym narodzie i patrzeć na dzieje polskie w świetle materializmu.

W związku z tym zwracam Wam uwagę na to, że dziejów nie można wykładać według dowolnego schematu, ale na tle ducha i wiary ludzi, którzy je życiem swoim tworzyli. A szczególnie, kiedy idzie o dzieje Narodu Polskiego, pamiętać musimy, że są to dzieje narodu katolickiego. Czyny dziadów naszych właściwie ocenić mogą ci, którzy są zdolni roznać notywy działania ludzi o światopoglądzie chrześcijańskim. Jakże można dziś przykładać miernik materialistyczny do dziejów, które wyrosły z chrześcijańskiego ducha? Za krótki ten łokieć, o historia nasza nim odmierzona jest karykaturą.

Musimy Wam przypomnieć, Droga Młodzieży, że wykarmieni jesteście mlekiem nauki Chrystusowej, którym nasyciła Matka drogi Waszej ku niemu - Kościół święty, i Matka kołyski Waszej - rodzicielka i żywicielka Wasza, i Matka - ziemia ojczysta - oddycha miłością ku wszystkiemu, co ludzkie i co Boże. Tym samym mlekiem nasyceni dziadkowie i ojcowie Wasi tworzyli szczytne dzieje naszego narodu. Pomimo że zachodziły błędy i zaniedbania i grzechy, jak w historii wszystkich ludów, jesteście tych dziejów czcicielami. Pragnięcie być na przyszłość polską patrzyli nie jedynie przez pryzmat bryki chleba, zdobycy ekonomicznych, interesu gospodarczego, pieniądza czy innych czynników materialnego rozwoju. O duchu bowiem pokoleń polskich powiedziec możemy słowami Apostoła: "Przez wiarę pokonali oni królestwo, czynili sprawiedliwość, otrzykali obietnicę, zatkali paszczęki lwów, zgasili siłę ognia, uszli ostrze miecza, dźwignęli się z niegrocy, bohaterami stali się w wojnie, zmusili do ucieczki wojska nieprzyjacielskie" Zyd. II. 33-35/.

Polska Młodzieży Katolicka! Wychowana jesteś na duchu chrześcijańskim. Na dzieje Twego Narodu patrzysz okiem bez zdrady, życie Twoje i ideały oceniasz w świetle katolickiego pojmowania życia. I taką już pozostaniesz. Nikt ci nie narzuci światopoglądu materialistycznego. Próżne są obawy, że pozostając chrześcijańska, będziesz odosobniona w szerokim gronie polskiej młodzieży. Cała bowiem młodzież polska myśleć będzie, żyć i działać, dla dobra swego Narodu, Państwa i Kościoła, w katolickim duchu naszej przeszłości. Stój wiernie przy zasadach chrześcijańskich i realizuj je w sobie i naokoło siebie. Niechaj lepiej nie usłużysz Twojej duszy, Twojej Ojczyźnie i Ojcu Niebieskiemu, Twojej młodzieńczej rozwadze, Twemu nęstwu, Twojej ludzkiej godności, Twym głębokim uniżowaniem i szczytnemu powołaniu. My Pastarze Twój, zebrani przy wawelskim grobie świętego Stanisława Biskupa i Męczennika, błogosławiny.... Kraków, dnia 15 kwietnia 1948 r.

Wiadomości polskie z terenu Szwedzkiego

Wobec powtarzających się wypadków kradzieży, bójek a nawet napadów, jakich dopuszczają się Polacy w gościnnej Szwecji - Prezydium Rady Uchodźstwa Polskiego w Szwecji potępia jaknajostrej tego rodzaju występki, które przynoszą wstyd, hańbę i niepowetowane szkody imieniu polskiemu.

Rada zaznacza, że osoby dopuszczające się tych przestępstw zostaną publicznie napiętnowane oraz wykluczone ze społeczności polskiej.

W tym celu Prezydium Rady wzywa wszystkie organizacje polskie i poszczególnych uchodźców o natychmiastowe nadsyłanie wycinków, notatek i nazwisk osób, które dopuściły się jakiegokolwiek rodzaju występków.

Ze swej strony Prezydium Rady ponownie ostrzega uchodźstwo polskie przed prowokacją nieodpowiedzialnych jednostek, które starają się robić jedność uchodźstwa polskiego w Szwecji.

Walny Zjazd Zw. b. Więźniów Politycznych odbędzie się w Stockholmie w sobotę 19 czerwca i niedzielę 20 czerwca br. w lokalu przy ul. Jungfrugeten 30/II. - Na porządku obrad n.i. sprawa przystąpienia Związku do nowotworzącego się Związku Polaków w Szwecji, jako organizacji skupiającej wszystkich Polaków w Szwecji. Związana jest z tym również sprawa jednolitej skłódki, płatnej tylko w Zw. Polaków. - Zarząd prosi o liczny udział b. Więźniów w Zjeździe, szczególnie z terenu Stockholmu.

Do Borås przybył Ksiądz Polak - celem zorganizowania życia religijnego. Nabożeństwa odbywać się będą co niedzielę. Pierwsza msza św. w niedzielę i święta odbywać się będzie o godz. 9.10 rano. Suno o godz. 11. Msza św. codziennie o godz. 5.45 rano. Kaplica mieści się w Borås przy ul. Yxhamngatan 26. /w podwórzu/. Polskiemu Duszpasterzowi w Borås, ks. Fr. Ładowiczowi, redakcja prześleła tą drogą serdeczne życzenia "Szczęść Boże" w odpowiedzialnej jego pracy.

Zjazd Młodzieży Katolickiej w Szwecji odbył się w Stockholmie w czasie Zielonych Świąt. Delegaci i członkowie Związku zjechali się z całej Szwecji, oraz z sąsiednich państw skandynawskich. Debatowano nad problemem młodych katolików w Szwecji "prosto z serca". Młodzież potrzebuje współżycia, kontaktu ze całą Skandynawią w swej katolickiej akcji. Potrzebny jest własny organ - gazeta katolicka młodzieży. Podkreślano, że w młodym wieku najłatwiej traci się wiarę i dlatego młodzież sama pragnie temu zapobiec. Uroczystości Zjazdowej patronował Ks. Biskup Nelsson, który wygłosił specjalne przemówienie do młodzieży.

Następny numer "Znaku" ukaże się - wobec istniejących w dalszym ciągu trudności finansowych - w podwójnej objętości, w połowie lipca br. Czytelników naszych prosimy o przekazanie zaległej prenumeraty i popieranie pisma, przez werbowanie nowych prenumeratorów!!!!!!

Herbatka z tańcami w Lund, odbędzie się w Domu Polskim przy ul. Kiliansgatan 11 w sobotę dnia 12 czerwca br. oraz w środę 23 br. /Midsonnar/ Początek o godz. 18. - Zarząd zaprasza wszystkich rodaków i przyj. szwedzk.

Polscy nast. książki - do nabycia w "Znaku": 1/Pan Tadeusz" po szwedzku w ozdobnej oprawie - cena z przesyłką 3.65 kr. 2/J. Gliertych: "Pół wieku polityki polskiej" - cena 9 kr. 3/J. E. Georg - "Z tajemnic pożywania małżeńskich"; 4/Prof. K. Jonscher - "Higiena i Żywienie Nienowłat" - cena 8.50 kr. 5/Dr. Sionicki - "Odżywianie i pielęgnowanie nienowłat" - cena 2.50 kr. 6/Andrzej Strug - "Mogiła Nieznanego Żołnierza" cena 2.80 kr.; 7/Maria Dąbrowska - "Ludzie Stantad" c. 1.80 kr.; 8/Felicja Żarowska: "Daż in Moc" 3 kr.

Warunki prenumeraty "Znaku" - abonament wynosi 1 koronę miesięcznie. Wydawca: Friherrinnan Józefa Armfelt; adres red.: Lund, Änggatan 6 c.

